

HANSJE PANSJE KEVERTJE

ONTWIKKELINGSDOELEN EN EINDTERMEN

Het is wetenschappelijk bewezen dat muziek een effectief middel is om taal te stimuleren. We leggen daarom vooral de focus op muziek. Afhankelijk van welke verwerkingsopdrachten je kiest, komen er nog andere eindtermen aan bod.

In deze lessuggestie leggen we verder de klemtoon op het filmpje en het klasgesprek.

ONTWIKKELINGSDOELEN

MUZISCHE VORMING

- 2.1 - De kleuters kunnen klanken, geluiden, stilte en stemmingen in beluisterde muziek ervaren en herkennen.
- 2.2 - De kleuters kunnen ritme in beluisterde muziek en liedjes ervaren, herkennen en nabootsen.
- 2.5 - De kleuters kunnen met plezier een toenemend vermogen tot experimenteren en improviseren ontwikkelen met klank, stem of instrument.
- 3.3 - De kleuters kunnen met een creatief stem- en taalgebruik expressief reageren en belevenissen uitbeelden.
- 4.1 - De kleuters kunnen spontaan meebewegen op muziek.
- 4.4 - De kleuters kunnen waargenomen klanken omzetten in beweging.
- 5.4 - De kleuters kunnen bewuster luisteren en kijken naar de hoeveelheden geluiden en klanken en zeer eenvoudige audiovisuele boodschappen.
- 6.3 - De kleuters kunnen vertrouwen op hun expressiemogelijkheden en durven hun eigen expressiestijl tonen.
- 6.4 - De kleuters kunnen respect betonen voor uitingen van leeftijdgenoten, behorend tot de eigen en de andere culturen.

TAAL

- 1.3 - De kleuters kunnen een mondelinge, voor hen bestemde boodschap, ondersteund door beeld en/of geluid, begrijpen.
- 1.6 - De kleuters kunnen de bereidheid vertonen om naar elkaar te luisteren en om zich in te leven in een boodschap.
- 2.2 - De kleuters kunnen spreken over ervaringen of gebeurtenissen uit de eigen omgeving of over wat ze van anderen vernamen.
- 2.7 - De kleuters kunnen in een gesprek met een eenvoudige maar relevante vraag of met commentaar reageren.
- 2.12 - De kleuters zijn bereid om eigen gevoelens en verlangens op een persoonlijke manier uit te drukken.
- 2.13 - De kleuters beleven plezier in het gebruiken van taal en het spelen met taal in concrete situaties.

EINDTERMEN

MUZISCHE VORMING

- 2.3 - De leerlingen kunnen openstaan voor hedendaagse muziek, muziek uit andere tijden, andere landen en culturen.
- 2.4 - De leerlingen kunnen genieten van zingen en musiceren en dit gebruiken als impuls voor nieuwe muzikale spelideeën of andere aanverwante expressiewijzen.
- 2.5 - De leerlingen kunnen vanuit het eigen muzikaal aanvoelen praten over het zingen en het musiceren.

TAAL

- 1.8 - De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in: een discussie met bekende leeftijdgenoten.
- 2.1 - De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze: aan leeftijdgenoten over zichzelf informatie verschaffen.
- 2.5 - De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: vragen van de leerkracht in verband met een behandeld onderwerp beantwoorden.
- 2.6 - De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: van een behandeld onderwerp of een beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen, die begrepen wordt door leeftijdgenoten.

MOGELIJKE LINKEN MET ANDERE VAKKEN

KLEUTERS

WO
kriebelbeestjes! Ga op zoek in je buurt en zoek, verken, voel, leer (met respect voor de natuur en zijn bewoners – een ideaal moment om het nut van bepaalde insecten, zoals spinnen, aan te halen, evenals fabeltjes die de ronde gaan en kinderen bang maken van insecten)

REKENEN
pootjes van insecten tellen, aantal mieren tellen ...
Heel wat leuke telopdrachten mogelijk

REKENEN
rupsen – ordenen van kort naar lang

LAGERE SCHOOL

WO
Kriebelbeestjes – leren over insecten - [Insecten en ongewervelden herkennen](#) | [Natuurpunt](#)

WISKUNDE/WO/TECHNIEK
bouw een eigen insectenhotel (met handige filmpjes: [Zo maak je een insectenhotel](#) | [Natuurmonumenten](#) – verder vlot via de zoekterm 'bouw een eigen insectenhotel' te vinden op diverse zoekmachines)

WO
van rups naar vlinder (logische volgorde)

TAAL
schrijven met kleuters (schrijfpatronen volgen van kriebelbeestjes die leuke kronkels maken)

MUZISCHE
heel wat verschillende mogelijkheden, bv. het knutselen van een lieveheersbeestje uit een smeerkaas-kartonnetje (rond), bijen leren tekenen aan de hand van een stappenplan, insecten maken van natuurlijke materialen uit de natuur (bv. [blaadjes klimop gebruiken om een rups te maken](#))... Op zoek naar inspiratie: [Insecten & kriebelbeestjes](#) | [Kleuteridee](#)

WO
besteed ook eens aandacht aan de minder gekende insecten, zoals de sluipwesp en de oorworm. Er zijn ook steeds minder insecten, terwijl zij hun functie hebben. Hoe kunnen wij helpen? Denk erover na en ga op zoek.
Zoek op het internet naar meer informatie: [Insecten in Nood - Help de insecten, Red de toekomst!](#)

WO
weersverschijnselen / weerbericht / verschillende vormen van water en van regen in het bijzonder (van miezeren tot een stortbui)

VOORAF

Het filmpje wordt gebracht door Jumi en Klaas van De Appelmoesband. Maar er zijn nog meer leden die bij de band horen! Je vindt de profielen en leuke weetjes over deze kanjers op de website www.appelmoesband.be. Neem zeker een kijkje samen met de leerlingen.

Wil je het lied nog eens herbeluisteren met meerdere instrumenten erbij? De Appelmoesband zong het lied nog eens voor jullie in. Klik op het audiofragment op de website en zing naar hartenlust mee. Ken je de tekst niet zo goed? Geen probleem. We zorgden voor een liedjestekst, die je vrij kan afdrukken.

Op de website vind je verder ook al het materiaal om, na het bekijken van het filmpje, talig aan de slag te gaan. Deze intro's en outro's werden mee bedacht door het Centrum voor Taal en Onderwijs, zodat de taalstimulerende voor- tijdens- en na-activiteiten ook echt onderbouwd zijn.

Bovendien vind je op de website nog meer taalstimulerende activiteiten en lesvoorbereidingen uitgewerkt door de Provincie (Vlaamsbrabant.be). Zeker ook een aanrader om daarmee op een later tijdstip aan de slag te gaan!

Rechtstreekse verwijzing naar het materiaal: www.vlaamsbrabant.be/nl/onderwijs-en-vorming/educatief-aanbod/taalstimulering-nederlands-muzische-vorming#:~:text=Hoe%20stimuleer%20je%20het%20gebruik,%20beelden%20drama%20en%20beweging

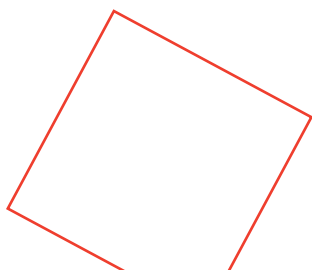
Zij stellen zich vragen bij en reflecteren over taal en taalgebruik in concrete situaties:

- discrimineren van klanken en woorden;
- ritmische aspecten van taal en rijmen;
- intonatie en mimiek in relatie tot gevoelens, boodschap uitgegeven door Pelckmans uitgeverij. In het boek vind je het verhaal achter het verhaal. Grappig en zeer mooi om uit (voor) te lezen en naar te kijken. Bovendien vind je daar ook nog meer activiteiten gekoppeld aan het boek en aan het lied.

PRAKTISCH

Tijdens het filmpje heb je de kans om even op de 'pauzeknop' te drukken. Je bepaalt zelf of je dit tijdens het bekijken van het filmpje toepast of nadien. In deze handleiding vind je een leidraad om met de kinderen in gesprek te gaan of iets anders interactiefs te doen.

De eindopdracht is telkens gedifferentieerd en staat ook in deze handleiding meer uitgebreid toegelicht. Al het materiaal is te vinden op de website van De Appelmoesband.

VERLOOP

VOOR HET LIED

- Bespreek met de kinderen wat voor weer het is vandaag. Wat voor weer voorspellen ze morgen? Hoe was het gisteren? Vergelijk.
- Een opdracht doorheen de hele week kan zijn om aandacht te besteden aan de 4 belangrijkste weerelementen – temperatuur, neerslag, bewolking, wind.
- Bestudeer ook een weerbericht met je klas. Bereid er eventueel een voor (iedere dag een ander duo!)

Maak met de kinderen een uitstapje rondom de school, in het park, ga naar de speeltuin van de school of in de buurt ... Laat de kinderen speuren naar kriebelbeestje – met het nodige respect voor de diertjes! Bekijk welke kriebelbeestjes ze allemaal ontdekken. Neem eventueel foto's voor de thematafel in de klas of hang de foto's omhoog aan de ontdekhoek.

Welke eigenschappen zijn typisch aan dit kriebelbeestje? Zoek eventueel meer informatie op! Ken je het diertje niet? Misschien lukt het aan de hand van de determinatietabel? (Klaas geeft ook een tip in het filmpje, hij gaat ook op zoek naar welk kriebelbeestje daar ontdekt is)

TIP! De nieuwe smartphone-app ObsIdentify vindt op basis van jouw foto binnen enkele seconden de naam van het insect dat je zoekt. Insecten: ze zijn zonder twijfel de meest diverse diergroep op aarde. Soms zijn ze heel typisch van vorm of kleur. Maar vaak is het moeilijker, bijvoorbeeld om grijze motjes van elkaar te onderscheiden. Nieuwe app is insectenkenner in je broekzak | Natuurpunt

FILMPJE BEKIJKEN

Je bekijkt samen met de kinderen het filmpje.

Wanneer er op de pauzeknop wordt gedrukt, kun je ervoor kiezen volgende spreekopdracht uit te voeren met de kinderen. Je kunt het ook op een later tijdstip inplannen en dus niet koppelen aan het filmpje.

MATERIAAL

KLEUTERS:

Rijmwoorden met elkaar verbinden (prent en woord) – ook bruikbaar in de eerste graad lagere school

LAGERE SCHOOL:

een naamgedicht maken

VRAAG

**WELKE KRIEBELBEESTJES KENNEN JULLIE AL?
PROBEER ER ZOVEEL MOGELIJK OP TE NOEMEN!**

Keer dan terug naar het filmpje.

EINDOPDRACHT

Na het bekijken van het filmpje kan je eerst even napraten.

- Wat vonden de kinderen leuk aan het filmpje? Wat misschien wat minder?
- Gebeurde er iets grappigs of spannend?
- Schrokken de kinderen van iets?
- Wat blijft hen zeker bij? ...

Daarna ga je na of de kinderen de eindopdracht hebben begrepen. Het materiaal voor deze opdracht kun je op de website vinden.

OPDRACHT BIJ 'HANSJE PANSJE KEVERTJE'

Rijmen maar!

VOOR DE JONGSTE KINDEREN:

Rijmwoorden linken - woord en beeld (ook voor eerste graad lagere school)

VOOR DE OUDERE KINDEREN:

De kinderen maken een naamgedicht met de eerste letter van hun voornaam

MAAK JE NAAMGEDICHT

Begin elk vakje met de eerste letter van je naam.

Bedenk een zin.

Lukt het vlot? Laat de zinnen dan ook rijmen!

RIJMWOORDEN VOOR MARGO:

Woord en beeld op één tekening

- _____ kever - bever
- _____ bos - vos
- _____ zon - ton
- _____ spin - kin
- _____ gras - plas
- _____ mier - vier
- _____ mug - rug
- _____ huis - muis

VEEL APPELMOES-PRET!

www.appelmoesband.be

